

Etkili Konu?ma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etkili Konu?ma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21419>

Özet

Etkili Konu?ma Ölçe?i, bireylerin etkili konu?ma becerilerini ve bu becerilerin alt?nda yatan çe?itli boyutlar? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. 2012 y?l?nda Derya Çinta?-Y?ld?z ve Mustafa Yavuz taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, özellikle akademik ortamlarda ve profesyonel ya?amda önemli bir beceri olan etkin ileti?imi ölçmeyi hedefler. Ölçek, 24 maddeden ve be? alt boyuttan olu?maktadır. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yüksek düzeyde güvenirlik ve geçerlik özelliklerine sahip oldu?unu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Etkili Konu?ma, Ölçek Geli?tirme, ?leti?im Becerileri, Sunum, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Psikometri.

Yazarlar

Derya Çinta? Y?ld?z, Mustafa Yavuz

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversite ö?rencileri ve genç yeti?kinler ba?ta olmak üzere bireylerin etkili konu?ma becerilerinin düzeyini sistematik ve yapılandırılmış bir ?ekilde belirlemektir. Bu beceriler, sadece sözlü ifade yetene?ini de?il, aynı zamanda dinleyiciyi dikkate alma, ses kullanımı, üslup ve sunum tekniklerini de kapsamaktadır. Bu araç, özellikle e?itim fakülteleri ve ileti?im bilimleri alanlarında ö?rencilerin konu?ma yetkinliklerini de?erlendirmek ve geli?im alanlarında tespit etmek için kritik bir rol oynamaktadır.

Geli?tirme çal??mas?, bu ölçe?in, konu?ma e?itimine yönelik müdahale programlarındaki etkinli?ini ölçmede ve bireylerin ileti?im performanslarındaki objektif kriterlerle de?erlendirmede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunması amaçlanmıştır. Ölçek, geli?tirme türünde bir çal??ma olup, Türk kültürüne özgü dil ve ileti?im dinamiklerini dikkate alarak tasarlanmıştır.

Yapı

Etkili Konu?ma Ölçe?i, 24 madde aracılığıyla etkili konu?ma yeterlili?ini be? farklı alt boyutta ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu faktör yapısı, konu?manın farklı yönlerini ele alarak bütüncül bir de?erlendirme sağlar.

Ölçe?i oluşturan be? temel alt boyut şunlardır:

Sunum: Konu?manın genel yapısı, akışı, içeri?in düzenlenmesi ve görsel/i?itsel desteklerin etkili kullanımı.

Ses: Konu?mac?n?n ses tonu, h?z?, yüksekli?i, telaffuzu ve vurgulamay? amaca uygun ve etkili kullanma becerisi.

Üslup ve ?fade: Dilin do?ru, ak?c? ve amaca uygun kullan?m?, kelime seçimi, gramer yap?s? ve genel anlat?m tarz?.

Konu?maya Odaklanma: Konu?mac?n?n konuya hakimiyeti, dikkatini da??tan unsurlardan kaç?nma yetene?i ve konu?ma hedefine sad?k kalmas?.

Dinleyicileri Dikkate Alma: Dinleyici kitlesinin beklentilerine, bilgi düzeyine, kültürel yap?s?na ve anl?k tepkilerine uygun hareket etme becerisi, etkile?im kurma.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, özellikle **kapsam geçerli?i** (Content Validity) üzerine odaklanm??t?r. Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen etkili konu?ma yap?s?n? ne derece temsil etti?ini belirlemek amac?yla uzman görüş?lerine ba?vurulmu?tur. Bu geçerlik süreci, ölçe?in teorik yap?s?n?n alanda yetkin akademisyenler taraf?ndan onaylanmas?n? sa?lam??t?r.

Uzmanlara gönderilen madde havuzu, her bir maddenin yan?nda "uygun-uygun de?il ve uygun de?ilse önerileriniz" bölümlerini içermi?tir. Madde havuzunun gönderildi?i 10 uzman?n?n 9'undan görüş? al?nm??t?r. Uzmanlar?n %90'n?n uygun buldu?u maddeler ölçekte tutulmu? ve de?itirilmesi yönünde görüş? bildirilen maddeler üzerinde gerekli revizyonlar yap?lm??t?r. Bu süreç, ölçe?in kapsam?n?n ölçülmek istenen yap?y? yeterli düzeyde kapsad???n? ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, testin iç tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amac?yla iki yar? test güvenilirli?i (Split-Half Reliability) yöntemi kullan?larak yap?lm??t?r. Güvenirlik çal??mas?, Selçuk Üniversitesi Ahmet Kele?o?lu E?itim Fakültesi'nde formasyon e?itimi alan 342 ö?renci üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

?ki yar? test güvenilirli?i, test maddelerinin tek-çift ya da yans?z olarak iki e? yar?ya ayr?larak bu iki yar?m aras?ndaki ili?kinin korelasyon katsay?s? ile hesaplanmas? esas?na dayan?r. Elde edilen sonuçlara göre, Spearman Brown Formülü kullan?larak hesaplanan iki yar? test güvenilirli?i katsay?s? yüksek bir de?er olan **.98** olarak bulunmu?tur. Ayr?ca, Guttman Split-Half Tekni?i kullan?larak yap?lan hesaplamada ise güvenilirlik katsay?s? **.95** olarak tespit edilmi?tir. Bu de?erler, ölçe?in mükemmel düzeyde bir iç tutarlılı??a ve iki yar? test güvenilirli?ine sahip oldu?unu göstermekte ve sonuçlar?n yüksek derecede kararlı oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda yap?lan analizler, 24 maddelik ölçe?in **be? temel alt**

boyutta toplandı?nı göstermektedir. Bu faktör yapı?ı, etkili konu?manın teorik bile?enlerini ampirik olarak desteklemektedir. Alt boyutların belirlenmesi, ölçe?in yapı geçerli?inin önemli bir kanıtıdır ve bireylerin konu?ma yetkinliklerinin farklı yönlerini bağımsız olarak değerlendirme imkanı sunar.

Her bir alt boyutun (Sunum, Ses, Üslup ve ?fade, Konu?maya Odaklanma, Dinleyicileri Dikkate Alma) kendi içindeki maddelerle yüksek ili?ki göstermesi, faktörlerin tutarlı ve anlamlı oldu?unu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, ölçe?in kapsam geçerli?i ve yapı geçerli?i açısından güçlü bir temele sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: 24 maddeden oluştan, 5 alt boyutlu öz bildirim aracı.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Formasyon Eğitim Alanlar)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Çalışma grubunun üniversite öğrencisi olması nedeniyle yaklaşık 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detayları: Güvenirlik çalışması, Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi'nde formasyon eğitimi alan 342 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert derecelendirme sistemi kullanılmıştır. Cevap seçenekleri şu şekildedir: (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

İletişim, Konu?ma Becerisi, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarlılık, Spearman Brown, Güvenirlik, Öğrenci Değerlendirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Derya Çinta? Yıldız

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil.

Yaz??ma Adresi: Derya Çinta? Y?ld?z

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2012

??zinler ve Ücret: Ölçek, akademik çal??malarda kullan?m için ilgili makaleye at?fta bulunularak eri?ilebilir durumdad?r. Ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazardan resmi izin al?nmas? önerilir.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: etkili-konusma-olcegi-bir-olcek-gelistirme-calismasi-toad.pdf

Referanslar

Çinta?-Y?ld?z, D. ve Yavuz, M. (2012). Etkili Konu?ma Ölçe?i: Bir ölçek geli?tirme çal??mas?. Turkish Studies, 7(2), 319-334. Makalenin orijinal ba?lant?s?: turkishstudies.net

Büyüköztürk, ?. (2007). Sosyal Bilimler ?çin Veri Analizi El Kitab?: ?statistik, Ara?t?rma Deseni, SPSS Uygulamalar? ve Yorum. Ankara: Pegem A Yay?nc?lık.

Etkili Konu?ma Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in temel yap?s? ve alt boyutlar? ?unlard?r:

24 madde ve 5 alt boyut

Sunum

Ses

Üslup ve ifade

Konu?maya Odaklanma

Dinleyicileri dikkate alma